

# EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

## MECLİS TOPLANTISI

**Ender YORGANCILAR**  
**EBSO Yönetim Kurulu Başkanı**

**19 Haziran 2023**



## Cumhurbaşkanlığı Kabinesi



**RECEP TAYYİP  
ERDOĞAN**  
CUMHURBAŞKANI



**Cevdet Yılmaz**  
Cumhurbaşkanı  
Yardımcısı



**Yılmaz Tunç**  
Adalet Bakanı



**Mahinur Özdemir Göktepe**  
Aile ve Sosyal  
Hizmetler Bakanı



**Vedat Işıkhan**  
Çalışma ve Sosyal  
Güvenlik Bakanı



**Mehmet Özhaskeci**  
Çevre, Şehircilik ve  
İklim Değişikliği  
Bakanı



**Hakan Fidan**  
Dışişleri Bakanı



**Alparslan Bayraktar**  
Enerji ve Tabii  
Kaynaklar Bakanı



**Osman Aşkın Bak**  
Gençlik ve Spor  
Bakanı



**Mehmet Şimşek**  
Hazine ve Maliye  
Bakanı



**Ali Yerlikaya**  
İçişleri Bakanı



**Mehmet Nuri Ersoy**  
Kültür ve Turizm  
Bakanı



**Yusuf Tekin**  
Millî Eğitim Bakanı



**Yaşar Güler**  
Millî Savunma  
Bakanı



**Fahrettin Koca**  
Sağlık Bakanı



**Mehmet Fatih Kacır**  
Sanayi ve Teknoloji  
Bakanı



**İbrahim Yumaklı**  
Tarım ve Orman  
Bakanı



**Ömer Bolat**  
Ticaret Bakanı



**Abdulkadir Uraloğlu**  
Ulaştırma ve Altyapı  
Bakanı



**T.C. CUMHURBAŞKANI YARD.**  
**Dr. Cevdet YILMAZ**



**T.C. HAZİNE VE MALİYE  
BAKANI**  
**Mehmet ŞİMŞEK**



**T.C. TİCARET BAKANI**  
**Prof. Dr. Ömer BOLAT**



**T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ  
BAKANI**  
**M. Fatih KACIR**



**T.C. TARIM VE ORMAN  
BAKANI**  
**İbrahim YUMAKLI**



**T.C. ENERJİ VE TABİİ  
KAYNAKLAR BAKANI**  
**Dr. Alparslan BAYRAKTAR**



**T.C. MERKEZ BANKASI BAŞKANI**  
**Dr. Hafize Gaye ERKAN**



**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL  
GÜVENLİK BAKANI**  
**Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN**

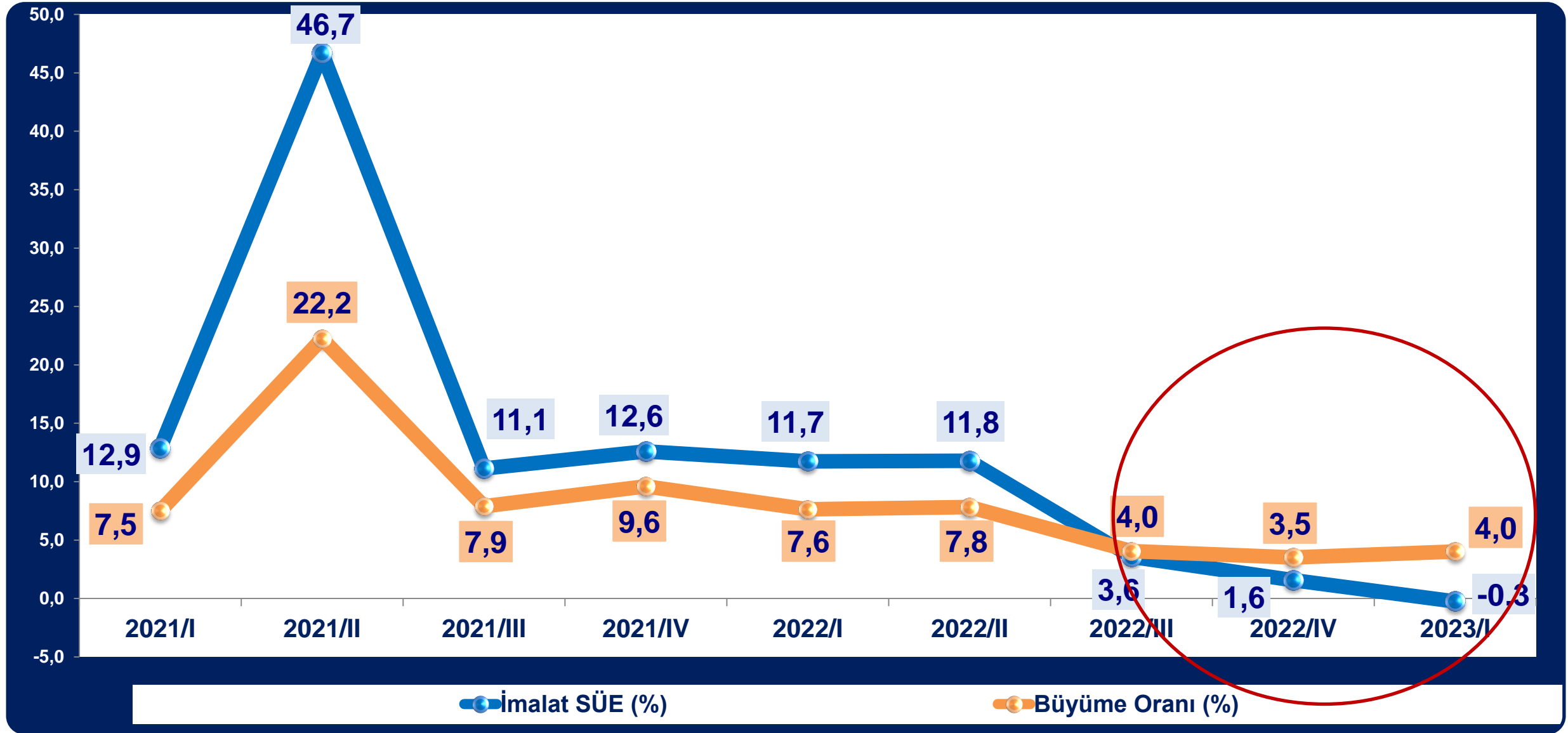




# HAZİRAN RAPORLARI: KÜRESEL BÜYÜME TAHMİNLERİ

	DÜNYA BANKASI		OECD	
	2022	2023	2022	2023
<b>Küresel Ekonomi</b>	3,1	↓ 2,1	3,3	↓ 2,7
<b>Euro Bölgesi</b>	3,5	↓ 0,4	3,5	↓ 0,9
<b>ABD</b>	2,1	↓ 1,1	2,1	↓ 1,6
<b>Çin</b>	3,0	↑ 5,6	3,0	↑ 5,4
<b>Türkiye</b>	5,6	3,2	5,6	3,6

# İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ & BÜYÜME ORANI (%)



# 1 \$

# TÜRK LİRASI ERİYOR!

6 TL	03.08.2018-14.08.2018	12 gün
7 TL	14.08.2018-22.04.2020	618 gün
8 TL	22.04.2020-27.10.2020	189 gün
9 TL	27.10.2020-13.10.2021	352 gün
10 TL	13.10.2021-16.11.2021	35 gün
11 TL	16.11.2021-22.11.2021	7 gün
12 TL	22.11.2021-24.11.2021	3 gün
13 TL	24.11.2021-02.12.2021	9 gün
14 TL	02.12.2021-14.12.2021	13 gün
15 TL	14.12.2021-17.12.2021	4 gün
16 TL	17.12.2021-20.12.2021	4 gün
17 TL	20.12.2021-21.12.2021	1 gün
13 TL	21.12.2021-22.12.2021	1 gün
12 TL	22.12.2021-23.12.2021	1 gün
11 TL	23.12.2021-24.12.2021	1 gün
12 TL	24.12.2021-30.12.2021	7 gün
13 TL	30.12.2021-25.02.2022	58 gün
14 TL	25.02.2022-11.05.2022	76 gün
15 TL	11.05.2022-25.05.2022	15 gün
16 TL	25.05.2022-09.06.2022	16 gün
17 TL	09.06.2022-28.06.2022	20 gün
16 TL	28.06.2022-07.07.2022	10 gün
17 TL	07.07.2022-19.08.2022	44 gün
18 TL	19.08.2022-15.03.2023	209 gün
19 TL	15.03.2023-29.05.2023	76 gün
20 TL	29.05.2023-06.06.2023	9 gün
21 TL	06.06.2023-08.06.2023	2 gün
23 TL	08.06.2023+	3 gün

**“DOLAR BİZİM PARAMIZ  
AMA  
SİZİN SORUNUNUZDUR”**  
Nixon dönemi Hazine Bakanı John Connally



Kaynak: MB



# MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ VE KOBİ'LER

## Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Yüzyılı'na "Milli Teknoloji Hamlesi"yle yürüyecek

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, yeni dönemde "Milli Teknoloji Hamlesi" vizyonuyla adımlarını atacak



### KOBİ Yatırım Bankası kurulacak

KOBİ'lerin finansmana erişimleri daha da kolaylaştırılacak



### Gençlere sunulan imkanlar daha da artırılacak

Genç girişimcilerin finansmana erişimleri kolaylaştırılacak  
Start-up ekosistemi güçlendirilecek



### "Bölgesel Batarya Üretim Merkezi" olma hedefi

Türkiye'de bir "Batarya test merkezi" kurulması teşvik edilecek



### Milli Uzay Programı

İnsansız uzay aracının tasarım ve üretim çalışmaları tamamlanacak



### Dijital dönüşüm

Dijital dönüşümle imalat sanayi güçlendirilecek



### Uluslararası Teknoloji Pazarlama Ofisi

2028'e kadar 5 ülkede Uluslararası Teknoloji Pazarlama Ofisi kurulacak



### Model Fabrikalar

Model Fabrikalar sanayinin yoğunlaştığı 14 ilde yaygınlaştırılacak



### Togg'un seri üretimi artırılacak

Togg'un seri üretimi 2030'da 1 milyon araca çıkarılacak

Elektrikli araçlar için yüksek hızlı şarj istasyonları yaygınlaştırılacak



### AR-GE

AR-GE faaliyetleri geliştirilecek

## KOBİ

## ÇALIŞAN SAYISI

## MALİ KRİTER

**Mikro İşletme**

**10'dan az çalışan**

**10 MİLYON TL**

**Küçük İşletme**

**50'den az çalışan**

**100 MİLYON TL**

**Orta Büyüklükteki  
İşletme**

**250'den az çalışan**

**500 MİLYON TL**



# EBSO YETKİNLİK GELİŞTİRME MERKEZİ AÇILIŞI





1	↔	<b>STAR RAFİNERİ A.Ş.-ALİAĞA ŞB.</b>	<b>189.155</b>
2	↔	<b>TÜPRAŞ-İzmir Rafineri Müd. (Kons.)</b>	<b>124.418</b>
3	↔	<b>PETKİM A.Ş.</b>	<b>28.812</b>
4	↔	<b>İZMİR DEMİR ÇELİK</b>	<b>19.172</b>
5	↔	<b>ABALIOĞLU YAĞ SANAYİ</b>	<b>XX</b>
6	↔	<b>PHILIP MORRIS</b>	<b>XX</b>
7	↑	<b>KOCAER ÇELİK</b>	<b>8.960</b>
8	↓	<b>ABALIOĞLU LEZİTA (Kons.)</b>	<b>8.720</b>
9		<b>RAVAGO PETROKİMYA</b>	<b>8.040</b>
10	↓	<b>JTI TÜTÜN ÜRÜNLERİ</b>	<b>7.250</b>

İlk 10 firma, 100 büyük firmanın üretimden satışlarının **%69'unu** gerçekleştirmektedir.

# TEMEL GÖSTERGELERDE CARİ VE REEL DEĞİŞİM ORANI (%)



	2021	2022	CARİ DEĞİŞİM ORANI (%)	REEL DEĞİŞİM ORANI (%)
Üretimden Satışlar	244.349	606.117	148	26
Özkaynak	44.355	141.798	220	63
Borçlar	201.804	291.907	45	-26
Net Satışlar	267.092	670.768	151	28
Bilanço Karı	21.640	71.216	229	68
Bilanço Zararı	12.781	4.801	-62	-81



(Milyon \$)

**İHRACAT**

↑%20

9.422

-12.862

**NET İTHALATÇI** ↓%22

**İTHALAT**

↓%-8,6

22.284

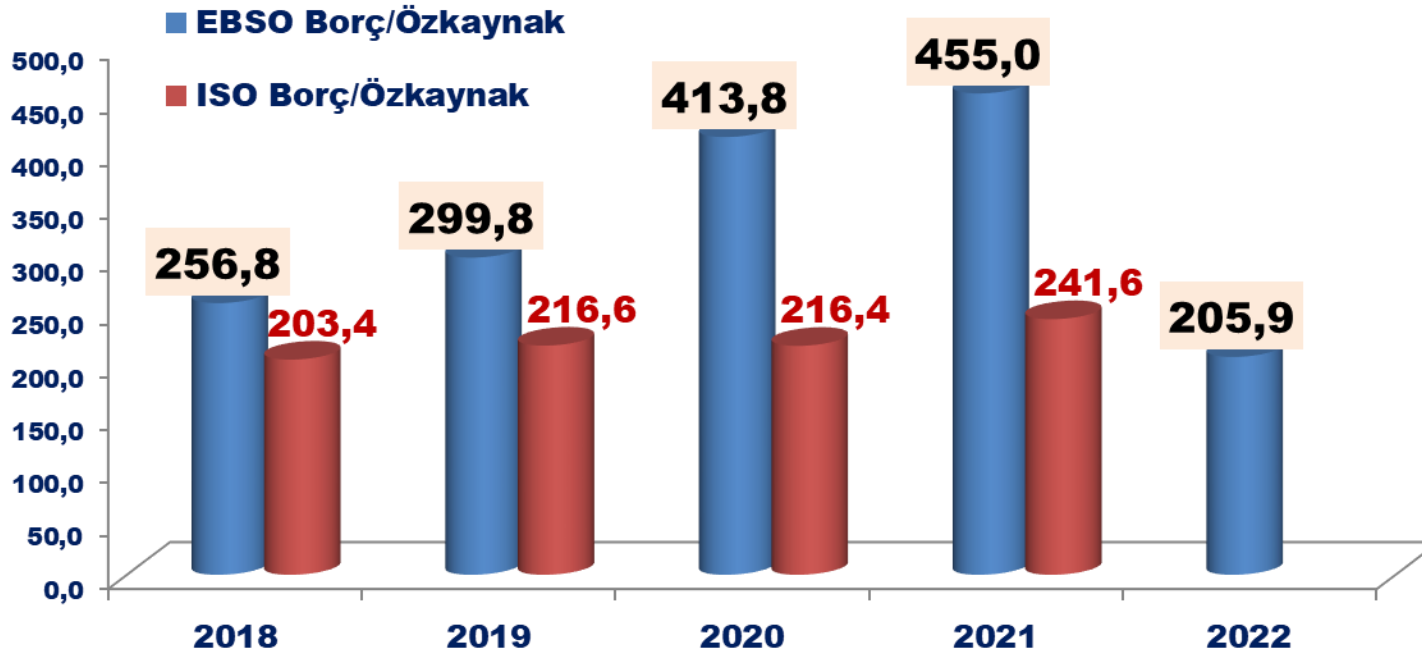
100 büyük firma ihracatının üretimden **satışlar içindeki payı %26 olup**, net ithalatçı görünümünü korunmaktadır.

2021 yılında Pandemide artan talep etkisi ile ihracatını %40 artırmayı başaran 100 büyük firmanın, 2022 yılında artış oranı, yüksek baz etkisine rağmen, %20 olup, ithalatta %9 azalış gerçekleşmiştir.

# 100 FİRMA&EGE&TÜRKİYE İHRACAT VE İTHALAT DEĞİŞİMİ (%)

	İHRACAT (Milyon Dolar)		
	2021	2022	DEĞİŞİM (%)
100 BÜYÜK	7.864	9.422	19,8
EGE BÖLGESİ	24.725	28.001	13,2
TÜRKİYE	225.214	254.188	12,9
	İTHALAT (Milyon Dolar)		
	2021	2022	DEĞİŞİM (%)
100 BÜYÜK	24.384	22.284	-8,6
EGE BÖLGESİ	17.362	20.800	19,8
TÜRKİYE	271.426	363.710	34,0

2022 yılında 100 büyük firma Türkiye geneline göre; ihracatını daha fazla artırırken, Türkiye genelinin tersine ithalatını azaltmıştır. Dolayısıyla, 2022 yılında 100 büyük firmanın dış ticaret performansı son derece başarılıdır.



**Borç/özkaynak oranı, firmaların finansman ihtiyacını özkaynaklarıyla mı, yoksa borç yoluyla mı giderdiğini anlamamızı sağlıyor.**

Borçların özkaynaklar büyüklüğünün son 2 yılda 4 katına ulaşmasında, özellikle pandemi sürecinde firmaların desteklenmesi yerine krediye yönlendirilmesinin de etkisi olmuştur. Ayrıca, uygulanan negatif reel faiz politikası da kredi kullanımını cazip hale getirerek bu süreci desteklemiştir.

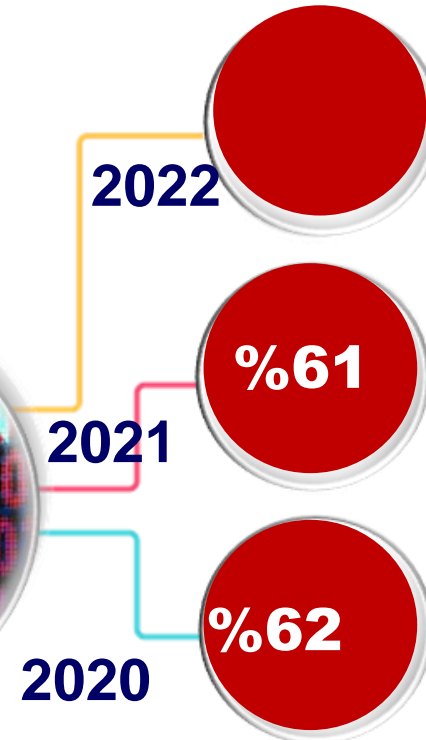
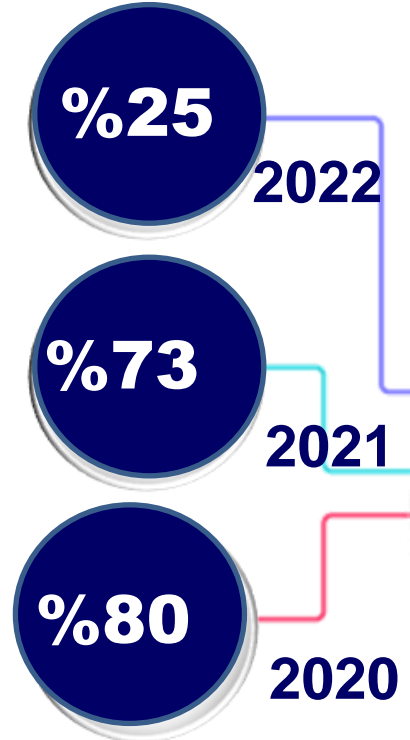
2021 yılında son 10 yılın en yüksek verisine ulaşılmasının ardından, 2022 yılının özellikle ikinci yarısından itibaren finansman temininde yaşanan kısıtlar, borç/özkaynak oranına doğrudan yansımış, oran %205,9'a kadar gerilemiştir. Olumlu bir başka sonuç da, ilk defa özkaynakların borçların üstünde bir artış gerçekleştirmesidir.



# FİNANSMAN GİDERLERİNİN FAALİYET KARI İÇİNDEKİ PAYI (%)



## EBSO 100



## İSO 500

FİNANSMAN  
GİDERİ/  
FAALİYET  
KARI (%)

2022 yılında firma beyanlarına göre; faiz gideri %69, borçlar ise cari olarak %45 oranında artarken, ana faaliyetlerinden elde edilen karın sadece %25'i finansman giderlerine ayrılmıştır. Finansman giderlerindeki artış ise sadece %24,9 oranında gerçekleşmiştir. Önceki yılların aksine bir gelişmeye işaret eden bu durumun, faaliyet karlarının %255 oranında artması yanında hem reel kredi faizlerinin negatif olması, hem de kredi kullanımındaki güçlüklerin dış finansman kullanımındaki artışı sınırlandırmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu gelişmenin yapısal iyileşmeden çok konjonktürel bir sonuç olduğu açıktır.



Sektörümüzün acil çözüm bekleyen konularının başında devreden KDV yükü gelmektedir.

100 Büyük Firmanın devreden KDV alacak miktarı bir önceki yıla göre; %118 oranında artarak 3,7 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Firmalar, bir yandan finansman temini sorunu yaşarken, işletme faaliyetleri için sermayeye ihtiyaç duyarken, diğer yandan devreden KDV ile devleti bir anlamda finanse etmeye devam etmektedir. Bu konuyu kalıcı olarak çözmek için yeni yöntemler geliştirilmelidir.



**Teşekkürler**